

Samfundsøkonomisk analyse af Coop Crew på kommune-niveau

Ungdomsskoleforeningen samarbejder med udvalgte ungdomsskoler og Coop om projektet Coop Crew for at hjælpe unge i udsatte positioner med at få fritidsjobs. Projektet er støttet af Den A.P. Møllerske Støttefond og løber i perioden fra 2019 til 2025.

Formålet er at styrke unges arbejdsmarkedskompetencer og uddannelsesforbindelser. Deltagerne gennemgår seks moduler i Coop-butikker, hvor de får grundlæggende viden om butiksarbejde og nødvendige kompetencer.

I alt deltager 34 ungdomsskoler fra hele landet i Coop Crew.

Midtvejsevalueringen af Coop Crew har tydeligt dokumenteret, at fritidsjob til unge i udsatte positioner har en betydelig indvirkning på udvikling af både sociale og faglige kompetencer. Gennem fritidsjob i Coop Crew får de unge mulighed for at opnå værdifuld erfaring på arbejdsmarkedet, hvilket styrker deres selvtillid og sociale netværk.

I 2023 gennemførte LG Insight en samfundsøkonomisk analyse, som viser, at hver krone investeret i Coop Crew genererer næsten 12 kroner tilbage til samfundet. Dette understreger, at Coop Crew ikke blot er et eksempel på godt købmandskab for samfundet, men også en værdifuld investering i de unges fremtid.

I efteråret 2024 har Coop Crew udvidet sin landsdækkende samfundsøkonomiske analyse med ny data, der fokuserer på kommune-niveau. Denne opdatering gør det muligt for Coop Crew at præsentere skræddersyede investeringscases for alle kommuner, baseret på de enkelte kommuners specifikke forudsætninger og behov.

Den samfundsøkonomiske analyse på kommune-niveau tager hensyn til faktorer som målgruppen af unge samt de nuværende indsatser i kommunen. Dette giver kommunerne et tydeligt overblik over, hvordan investeringer i Coop Crew kan forbedre de unges fremtidige job og uddannelsesmuligheder, samt styrke den kommunale økonomi over tid ved at få flere unge i udsatte positioner til at blive selvforsørgende.

I dette notat præsenteres metodegrundlaget for den samfundsøkonomiske analyse på kommuneniveau.

Metodegrundlaget

Den samfundsøkonomiske analyse på kommune-niveau bygger helt overordnet på det samme metodegrundlag som LG Insights analyse fra 2023. Forskellen ligger i, at kommune-analysen nedbryder de landsdækkende data og baseres på eksisterende data fra de enkelte kommuner. Dette betyder, at analysen bygger på kommunernes egne oplysninger om målgruppens størrelse og forudsætninger. Derudover inddrager analysen data vedrørende kommunernes egne forbrugte ressourcer i forbindelse med udsatte unge, herunder ydelser og økonomi til tilbud.

For en mere detaljeret beskrivelse af LG Insights metodegrundlag henvises til deres notat, der indeholder en udførlig beskrivelse af modellen for den landsdækkende samfundsøkonomiske analyse. I dette dokument vil modellen kun blive præsenteret kort.

Den landsdækkende samfundsøkonomiske analyse af gevinsterne ved investering i fritidsjob til udsatte unge er baseret på to sæt af data:

Sociale og samfundsøkonomiske gevinster af Coop Crew

Evaluator tilknyttet Coop Crew har systematisk indsamlet progressionsdata gennem årene, som vedrører de unges udbytte af deltagelse i fritidsjob. Dette omfatter deres oplevede selvtillid, deltagelse i fællesskaber, følelse af kontrol over eget liv samt opnåelse af jobkompetencer.

LG Insight har anvendt SROI-metoden (Social Return on Investment) til at kvantificere den økonomiske værdi af de unges sociale udvikling i form af samfundsøkonomiske gevinster. SROI-metoden er en anerkendt, forskningsbaseret model, og progressionsdata fra Coop Crew er baseret på information fra over 900 unge, der har deltaget i Coop Crew. Dermed bygger analysen af de økonomiske gevinster fra de unges sociale udvikling på et solidt og validt metode- og datagrundlag.

Kommunaløkonomiske gevinster

I den landsdækkende samfundsøkonomiske analyse er forudsat, at næsten halvdelen af de unge, der deltager i fritidsjob, opnår forudsætninger for fastholdelse i et uddannelsesspor som følge af Coop Crew. LG Insight har beregnet, hvilke gevinster kommunerne samlet set opnår, når de unge efterfølgende (4 år senere) fer i et uddannelsesspor i stedet for at ende på (langvarig og omkostningsfuld) offentlig forsørgelse.

LG Insights samfundsøkonomiske analyse fokuserer udelukkende på de gevinster, der opnås inden for det beskæftigelsesfaglige område. Dette omfatter besparelser på offentlige ydelser og aktiveringstilbud til de unge i målgruppen, som følge af, at flere unge bliver uddannelsesparate og opnår tilknytning til uddannelsessystemet eller arbejdsmarkedet.

Forsigtighedsfaktorer i analysen

Analysen er baseret på en række forsigtighedsfaktorer. Modellen er både simpel og gennemskuelig, idet den kun anvender økonomiske data på beskæftigelsesområdet, der kan relateres direkte til de udsatte unge (forsørgelse og tilbud – konto 5¹). I denne forbindelse medtager modellen ikke kommunernes udgifter til administration, samtaler og opfølgninger, der er relevante i forbindelse med de forskellige tilbud (konto 6).

¹ Økonomiministeriet har udarbejdet en kontoplan, som kommunerne skal følge. Heraf fremgår, at beskæftigelsesindsatsen med tilbuddene til de ledige skal konteres under hovedkonto 5, mens udgifter til administration, herunder lønudgifter m.m., skal konteres under hovedkonto 6. Tilbud til unge i aldersgruppen 16-19 år kan omfatte rådgivnings- og afklaringsstilbud, mentorstøtte samt virksomhedspraktik.

Desuden inkluderer LG Insight ikke i sin model de samfundsøkonomiske effekter, der forventes at opstå på andre områder, såsom gevinster i skolesystemet, kriminalitetsforebyggelse eller forebyggende tiltag på social- og familieområdet. Dette fokus i analysen giver en mere præcis måling af de direkte økonomiske gevinster relateret til beskæftigelsesområdet uden at komplicere analysen med bredere effekter fra andre sektorer.

Derudover indarbejder LG Insight modregning i effekten/gevinsten ved at fratrække 70 pct. af gevinsten fra fritidsjob i Coop Crew. I modellen antages det, at en del af den opnåede gevinst ville være realiseret uanset deltagelsen i Coop Crew, som et resultat af de unges modning og udvikling, hvilket fratrækkes med 20 pct. Desuden skyldes en del af effekten også indsatser uden for fritidsjobbet, som for eksempel aktiviteter i skolerne, SSP eller tilbud i sundhedssystemet samt social- og familieindsatser, hvilket fratrækkes med 50 pct.

Metodegrundlaget for den samfundsøkonomiske analyse på kommune-niveau

Det er relevant at beregne den samfundsøkonomiske effekt af Coop Crew på kommune-niveau, da kommunerne i Danmark står over for betydelige forskelle i deres udgangsforudsætninger i forhold til håndteringen af udsatte unge. Disse variationer påvirker både antallet af unge i målgruppen og de strategier, kommunerne implementerer for at støtte dem gennem beskæftigelses- og uddannelsesfaglige tilbud.

Nogle kommuner har en større andel af unge, der har brug for særlig støtte, mens andre har mere effektive tiltag og flere ressourcer til rådighed. Analyser viser således, at kommunernes evne til at støtte udsatte unge i overgangen til voksenlivet varierer betydeligt. Mens visse kommuner opnår gode resultater med at integrere unge i uddannelse og beskæftigelse, har andre vanskeligheder med at skabe positive resultater af deres indsatser.

Derudover kan der forekomme variationer fra år til år i (især mindre) kommuner, både hvad angår antallet af aktivitetsparate unge, de tilbud, de modtager, samt de målbare effekter af disse indsatser. Disse udsving kan skyldes ændringer i kommunernes politikker, budgetter samt samfundsmæssige forhold, der påvirker de unge.

Derfor vil den kommende samfundsøkonomiske analyse tage højde for disse dynamikker ved at basere sig på et vægtet gennemsnit af data for de seneste fem år. Denne tilgang vil sikre, at analysen er repræsentativ for de tendenser, der eksisterer på tværs af kommunerne, og at den tager højde for den variation, der kan forekomme over tid.

Analysen på kommune-niveau bygger på de samme to datasæt som den landsdækkende analyse. Dette omfatter de samfundsøkonomiske gevinster ved de sociale gevinster, som de unge opnår ved deltagelse i fritidsjob, samt de kommunaløkonomiske gevinster på længere sigt ved, at halvdelen af de unge i fritidsjob senere ikke ender på offentlig forsørgelse.

Analysen af de økonomiske gevinster ved de unges sociale udvikling knyttet til fritidsjob bygger på evalueringsdata fra Coop Crew og benytter SROI-metoden (jf. tidligere). Desuden sikres det,

at alle forsigtighedshensyn, der er inkluderet i den landsdækkende samfundsøkonomiske analyse, også bliver anvendt i kommune-analyserne.

Alle data vedrørende den kommunaløkonomiske gevinst af fritidsjob baseres udelukkende på kommunernes individuelle data, med undtagelse af udgiften til aktiveringstilbud pr. uge. Denne udgift kan ikke opdeles på kommunernes konto 5-udgifter, hvorfor der benyttes en ugentlig gennemsnitspris fra Finansministeriet.

I skemaet nedenfor er de kommunale data angivet, herunder definitioner og kilder til data.

Målgruppe	Aktivitetsparate unge i alderen 16-19 år. Det antages, at ikke alle unge har de sociale og/eller helbredsmæssige forudsætninger for at deltage i fritidsjob. Derfor fratrækkes andelen af aktivitetsparate unge i kommunen, der ikke har modtaget tilbud i hele 2023, når størrelsen af målgruppen af unge i kommunerne beregnes.
Periode	Alle kommunale data er baseret på et vægtet gennemsnit for de seneste 5 år, uden suspension af loven om aktiv beskæftigelsesindsats grundet Corona eller restriktioner relateret til Corona. Dataene er derfor et vægtet gennemsnit for årene 2023, 2022, 2019, 2018 og 2017.
Udgifter til forsørgelse	I beregningen af kommunernes udgifter til forsørgelse og aktivitetstillæg er satsen for 2024 for uddannelseshjælp til hjemmeboende under 30 år uden forsørgelsespligt blevet anvendt. Som grundlag for analysen er der anvendt data om kommunernes gennemsnitlige varigheder af afsluttede ydelsesforløb for aktivitetsparate og uddannelsesparate unge på uddannelseshjælp i alderen 16-19 år (vægtet gennemsnit for den 5-årige periode).
Udgifter til aktiveringstilbud	Analysen af de sparede udgifter til aktiveringstilbud i kommunerne er baseret på individuelle data fra kommunerne, beregnet som et vægtet gennemsnit for den 5-årige periode vedrørende følgende data: <u>Aktiveringsgrad:</u> Den andel af perioden, som unge på uddannelseshjælp i alderen 16-19 år i kommunen i gennemsnit har været i aktivering hvert år, er beregnet som et vægtet gennemsnit for den 5-årige periode. <u>Aktiveringsberørte:</u> Den andel af unge på uddannelseshjælp i alderen 16-19 år i kommunen, som i gennemsnit har været i aktivering hvert år, er beregnet som et vægtet gennemsnit for den 5-årige periode. <u>Konto 5 udgifter til aktiveringstilbud:</u> I analysen er der anvendt en gennemsnitlig ugepris for kommunernes udgifter til aktiveringstilbud, beregnet af Finansministeriet (1.200 kr.). Det skal dog bemærkes, at denne ugepris ikke nødvendigvis dækker alle kommuner, da den er et beregnet gennemsnit, der ikke relaterer sig specifikt til den enkelte kommune eller til målgruppen af unge på uddannelseshjælp, men gælder for alle under aktiv

	beskæftigelsesindsats. I analysen er der imidlertid fratrasket den andel af unge i aktivering i virksomhedspraktik, da kommunerne ikke har (konto 5) udgifter i forbindelse med virksomhedspraktik.
Kilde	Kilde: Kommunale sagsbehandlings- og økonomisystemer, AMFORA, Jobindsats.dk samt data fra Danmarks Statistik.